

عنوان مقاله:

بررسی خصوصیات واژی - نحوی اسم در گویش جدگالی دشتیاری

محل انتشار:

کنگره بین المللی زبان و ادبیات (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

پاکزاد یوسفیان - دکترای زبان شناسی همگانی، زاهدان، خیابان دانشگاه، گروه زبان شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

حبیب کیانی ریوف - کارشناس ارشد زبان شناسی همگانی، زاهدان

خلاصه مقاله:

دشتیاری شامل منطقه نسبتا وسیعی از جنوب شرق استان سیستان و بلوچستان می گردد که اکثریت ساکنان آن را جدگال ها تشکیل می دهند و به گویش جدگالی تکلم می نمایند. جدگالی گویشی از زبان بزرگ سندی می باشد که در مناطقی وسیعی از هند و پاکستان تکلم می گردد. طبق شواهد، قوم جدگال (یا جت ها) اقوامی مهاجر از هند و پاکستان می باشند و به همین دلیل هنوز پس از گذشت چند قرن از مهاجرت آنها به منطقه دشتیاری، هم از نظر گویش و هم از نظر آداب و رسوم اجتماعی با بومیان بلوچ منطقه که به زبان بلوچی صحبت می نمایند تفاوت های چشمگیری دارند. در این تحقیق که حاصل کار میدانی در منطقه دشتیاری می باشد، ساختار واژی - نحوی اسم در گویش جدگالی دشتیاری مورد بررسی و مطالعه زبان شناختی قرار گرفته است. جایگاه اسم در جمله، نقش های نحوی که می پذیرد، ارتباط اسم با صفت، جنس دستوری و برخی دیگر از خصوصیات گروه اسم (و البته ضمیر (مورد بررسی قرار گرفته است. در این گویش اسم دارای دو شمار مفرد و جمع می باشد که در حالت مفرد هیچ گونه تکواژ خاصی نمی پذیرد اما برای نشان دادن حالت جمع از دو تکواژ و استفاده می گردد. در انتخاب هر یک از این دو تکواژ جمع ساز دو عامل دخیل می باشد. یکی خصوصیات واجی و دیگری پدیده های واژه سازی قراردادی و قیاس. اسم در جایگاه های نحوی مختلف مثل فاعلی، مفعولی، متممی و مضاف الیهی بدون هیچ افزونه واجی واقع می گردد اما در مورد ضمائر اینطور نیست یعنی برای نشان دادن هر یک از نقش های نحوی فوق شکل خاص خود را دارند

کلمات کلیدی:

جدگالی، جت، سندی، دشتیاری، اسم، نقش های نحوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/582234>

